ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет бізнес-технологій та економіки
Кафедра менеджмент та адміністрування

СИЛАБУС
навчальної дисципліни (вибіркова)
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
Обсяг освітнього компоненту 3 кредити ЄКТС / 90 годин

Обов'язковий освітній компонент ОПП «Менеджмент організацій»

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Шмиголь Н.М., професор кафедри менеджменту та адміністрування, доктор економічних наук, професор
Контактна інформація:
- (061) 769-82-54;
- nadezdashm@gmail.com;
- головний корпус, ауд. 272

Час і місце проведення консультацій:
За розкладом

ОПИС КУРСУ

Дисципліна «Фінансовий менеджмент» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння процесів управління фінансовими ресурсами організації та набуття практичних навичок обґрунтування фінансових управлінських рішень. У межах курсу розглядаються теоретичні та організаційні засади фінансового менеджменту, формування фінансової стратегії, управління активами, капіталом, інвестиціями, грошовими потоками та фінансовими ризиками, а також антикризове фінансове управління.

Особлива увага приділяється ідентифікації фінансових проблем організації та обґрунтуванню методів їх вирішення, плануванню фінансового забезпечення діяльності організації, ефективному використанню її ресурсів, а також застосуванню інформаційних технологій і спеціалізованого програмного забезпечення для вирішення завдань фінансового менеджменту.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо управління фінансовими ресурсами організації, ідентифікації фінансових проблем та обґрунтування методів їх вирішення, прийняття ефективних фінансових управлінських рішень, планування фінансового забезпечення діяльності та розвитку організації, а також

застосування сучасних інформаційних технологій і спеціалізованого програмного забезпечення для вирішення завдань фінансового менеджменту.
Завданням навчальної дисципліни є:

– з'ясування суті фінансового менеджменту і пов'язаних з ним понять;
– принципи, методи і форми фінансового забезпечення підприємницької діяльності при державному регулюванні та чинному законодавстві;
– розкриття тенденцій зміни взаємовідносин організацій з державою, фінансовими і податковими органами, інституційними інвесторами, комерційними банками;
– з'ясування особливості фінансового менеджменту організацій різних організаційно-правових форм та форм власності;
– факторів, які регулюють сукупну вартісну оцінку засобів, що приймають участь у відтворювальному процесі, і сукупний грошовий капітал організацій;
– визначення пріоритетних напрямів диверсифікації фінансового забезпечення підприємницької діяльності; висвітлення функціональних прав і обов'язки фінансових менеджерів, їх відповідальність перед власниками і підприємцями.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування таких компетентностей:

ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.
СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.
СК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання:

РН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
РН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
РН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
1	2	3

Змістовий модуль 1		
1	Тема 1. Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств (2 год)	Тема 1. Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств (2 год)
2-3	Тема 2. Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств (4 год)	Тема 2. Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств (2год)
4	Тема 3. Фінансова стратегія підприємства (2 год)	Тема 3. Фінансова стратегія підприємства (1год)
Змістовий модуль 2		
5	Тема 4. Управління активами підприємств (2 год)	Тема 4. Управління активами підприємств (1год)
6-7	Тема 5. Управління капіталом підприємств (4 год)	Тема 5. Управління капіталом підприємств (1год)
8-9	Тема 6. Основи управління інвестиціями підприємств (4 год)	Тема 6. Основи управління інвестиціями підприємств (2год)
Змістовий модуль 3		
10-11	Тема 7. Управління грошовими потоками підприємств (4 год)	Тема 7. Управління грошовими потоками підприємств (2год)
12	Тема 8. Управління фінансовими ризиками підприємств (2 год)	Тема 8. Управління фінансовими ризиками підприємств (2год)
13	Тема 9. Основи антикризового фінансового управління підприємствами (2 год)	Тема 9. Основи антикризового фінансового управління підприємствами (2 год)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота (СР) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СР є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Метою СР є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СР є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;

- підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять та виконання домашніх завдань;

- систематизація вивченого матеріалу курсу перед написанням модульних контрольних робіт та підготовка до різних форм поточного контролю.

Теми, за якими проводиться самостійна робота здобувачів вищої освіти при вивченні курсу, наведено у таблиці.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств	8	10
2	Тема 2. Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств	6	10
3	Тема 3. Фінансова стратегія підприємства	6	10
4	Тема 4. Управління активами підприємств	6	10
5	Тема 5. Управління капіталом підприємств	6	10
6	Тема 6. Основи управління інвестиціями підприємств	6	8
7	Тема 7. Управління грошовими потоками підприємств	6	10
8	Тема 8. Управління фінансовими ризиками підприємств	6	10
9	Тема 9. Основи антикризового фінансового управління підприємствами	8	10
Всього		**58**	**86**

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Кузнецова С. А. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Київ. «Центр учбової літератури», 2014. 12 с.

2. Фінансовий менеджмент: методика розв’язання практичних завдань : навч.посіб. / І.Г. Ганечко, Г.В. Ситник, В.С. Андрієць та ін. Київ. нац. торг.–екон.ун–т, 2015. 244 с.

3. Фінансовй менеджмент: навч. посібник/ за ред.. В.М. Бороноса. Суми. Вид–во СумДУ. 2012. 539с. 4. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник Київ. Знання, 2013. 375с.

5. Школьник І.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. Киів. Ліра, 2015. 301с.

Додаткова література

1. Бердинець М. Д., Сурженко А.В. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі. навч. посіб. Київ. «Центр учбової літератури», 2016. 352с.

2. Квасницька Р.С. Фінансова діяльність суб’єктів підприємництва: Навч.посіб. Львів, «Магнолія 2006», 2013. 631 с.

3. Поважний О.С., Орлова О.О. Корпоративне управління : Підручник Киів. Кондор–Видавництво, 2013. 244 с.

4. Фінанси : підручник / за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. – 2–ге вид.переробл. і допов. Київ. Знання, 2012. 687 с.,

5. Давидов О. І. Зростання вартості підприємства як цільовий критерій управління. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 9. С. 186–195.

6. Ломачинська І.А. Формування сучасного концептуального підходу до визначення сутності фінансів підприємств. *Ефективна економіка*. № 6. 2013. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2128

7. Пасінович І.І., Іванець Л.В. Проблема ідентифікації суб'єктів господарювання та фінансів підприємств. *Регіональна економіка*. 2016. №1.

16. Інформаційні ресурси

1. Інтернет-портал для управлінців Менеджмент.com.ua URL: http://www.management.com.ua/cm/
2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку URL: https://www.nssmc.gov.ua/
3. Державний комітет статистики України URL: http://www.ukrstat.gov.ua/.
4. Головне управління статистики у Запорізькій області URL: http://www.zp.ukrstat.gov.ua/.
5. Освітній портал. URL: http://nashol.com/knigi-po-menedjmentu/
6. Електронна бібліотека. URL: – http://nashol.com/2012062265660/antikrizisnoe-upravleniebelyaev-a-a-korotkov-e-m-2011.html
7. Електронна бібліотека. URL: http://www.xcomp.biz/
8. Українські підручники онлайн. URL: http://pidruchniki.ws/
9. Науково-виробничий журнал «ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА» URL: http://ie.at.ua/ –
10. Збірник наукових праць «Економіка. Менеджмент. Підприємництво» URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Emp/texts.html
11. Збірник наукових праць «Менеджмент» URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Menedzhment/texts.html
12. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/
13. Науковий журнал «Економіка і управління». URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/eiu/texts.html

ОЦІНЮВАННЯ

Отримання оцінки «зараховано» передбачає отримання позитивних оцінок за всіма визначеними програмою освітнього компонента обов'язковими видами поточного та проміжного контролю.

Види робіт, що підлягають оцінюванню:

– відповіді та активність роботи студента на практичному занятті та/або письмове виконання поточних завдань з кожної теми;

– тестування за першим модулем;
– тестування за другим модулем.

Критерії оцінювання окремих видів робіт:

1. Відповіді та активність на практичному занятті

Оцінюються позитивно, якщо студент:

– демонструє розуміння теоретичного матеріалу та основних понять теми;
– аргументовано відповідає на поставлені запитання;
– бере активну участь в обговореннях, дискусіях, роботі в групах;
– вміє застосовувати теоретичні знання на практиці (аналіз кейсів, ситуаційних завдань);
– дотримується логіки викладу та академічної доброчесності.

Відповідь не оцінюється позитивно у разі відсутності розуміння матеріалу, невміння обґрунтувати відповідь або відсутності участі в роботі на занятті.

2. Письмове виконання поточних завдань

Оцінюється позитивно у разі, якщо:

– завдання виконано у повному обсязі відповідно до поставлених вимог;
– продемонстровано самостійність виконання;
– відповіді є логічними, структурованими та обґрунтованими;
– використано відповідний інструментарій/методи аналізу (за потреби);
– відсутні або мінімальні фактичні та методичні помилки;
– дотримано вимог до оформлення.

Робота не оцінюється позитивно у разі часткового виконання завдання, наявності суттєвих помилок або ознак академічної недоброчесності.

3. Тестування (проміжний контроль)

Результати тестування менше 60% правильних відповідей вважаються такими, що не відповідають мінімальному рівню засвоєння навчального матеріалу.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика щодо академічної доброчесності. Під час вивчення дисципліни здобувачі дотримуються норм Закону України «Про академічну доброчесність» (https://zakon.rada.gov.ua/go/4742-20), а також Кодексу академічної доброчесності НУ «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf). Навчальні завдання виконуються самостійно з урахуванням дозволених умовами завдання допоміжних засобів.

Політика щодо відвідування аудиторних занять (особиста присутність здобувача): Здобувачам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для

виконання семестрових завдань. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність здобувача, а також виконання завдань, які здатні сформувати загальні та фахові компетентності. Самостійну роботу студент може виконати у системі дистанційного навчання (https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=8658) з подальшим захистом. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інші обставини) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (систему Moodle).

Політика щодо строків виконання завдань. Здобувач дотримується встановлених строків подання робіт. За наявності документально підтверджених поважних причин можливість індивідуального графіка визначається відповідно до університетських правил.

Політика щодо оскарження результатів контрольних заходів. Здобувач має право отримати пояснення щодо критеріїв і результатів оцінювання та оскаржити їх у порядку, визначеному чинними внутрішніми документами університету.

Політика щодо дотримання прав та обов'язків здобувачів. Кожен здобувач вищої освіти повинен дотримуватися Статуту (https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Statut-ZPNU.pdf) і Правил внутрішнього розпорядку університету, а також Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/docs/2026/08/nakaz_n294_vid_09_06_26.pdf)

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних. Обробка персональних даних під час вивчення дисципліни здійснюється відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17) та внутрішніх документів університету.

Політика щодо використання технологій штучного інтелекту. Використання технологій штучного інтелекту (ШІ), зокрема генеративного ШІ, під час вивчення навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20) та Декларації про принципи використання генеративного штучного інтелекту при провадженні освітнього процесу та здійсненні наукової діяльності в НУ «Запорізька політехніка» (https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Dekl_pro_pryn_vykor_heneratyvnoho_shtuchnoho_intelektu.pdf), введеної в дію наказом ректора від 27.11.2023 № 468.

Прозорість використання ШІ та академічна доброчесність. У разі використання ШІ під час підготовки навчальних робіт здобувач зазначає назву застосованого інструмента та характер його використання. У разі включення згенерованих ШІ об'єктів до академічного твору їх використання декларується відповідно до вимог законодавства та встановлених правил

оформлення. Використання ШІ не замінює посилань на першоджерела, не звільняє від самостійного виконання навчальних завдань та відповідальності за достовірність результатів. Не допускається передавання до сторонніх ШІ-сервісів персональних даних, конфіденційної інформації та матеріалів з обмеженим доступом без належних правових підстав.

Порушення правил академічної доброчесності розглядаються відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів НУ «Запорізька політехніка».

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle та програмно-технічні засоби для підключення через систему Zoom, у випадку проведення дистанційної форми навчання.